

Центральний державний архів-музей
літератури і мистецтва України

Шпак Микола
(справжнє ім'я і прізвище –
Шпаківський Микола Іполітович,
псевдонім – Пилип Комашка)
(1909 – 1942)
український поет

ФОНД № 784

Опис № 2
справ постійного зберігання

1944 – 2004
(крайні дати документів)

Зміст

Передмова	Од. зб.
Список скорочень	
Іменний покажчик	
I. Творчі документи	1 – 2
II. Документи про Шпака М.І.	3 – 19
III. Зображувальні документи	20 – 22
IV. Документи членів родини Шпака М.І.	23 – 29
V. Документи, що відклалися у фонді	30 – 31
Додаток № 1.	
Додаток № 2.	

Передмова

Шпак Микола Іполітович (справжнє прізвище Шпаківський, псевдонім – Пилип Комашка), український поет, народився 23 лютого 1909 р. в с. Липки Попільнянського району Житомирської області в селянській родині.

Після закінчення сільської школи два роки навчався в першій Київській художньо-індустріальній школі (відділ малярства), потім - в Київському сільськогосподарському інституті та Запорізькому інституті народної освіти.

У 1928 р. почав друкувати свої вірші у періодичній пресі.

Працював у редакції газет “Молодий більшовик”, був відповідальним секретарем журналу “Темп”, співпрацював із газетою “Червоне Запоріжжя”.

Із 1931 по 1932 р. перебував на службі у лавах Радянської Армії.

Член спілки письменників із 1934 р. Працював інструктором масового сектора оргкомітету СПУ, завідував Всеукраїнським кабінетом робітничого автора при видавництві ВЦСПС “Український робітник”.

Із перших днів ВВВ перебував на фронті як військовий кореспондент газети 37-ї армії Південно-Західного фронту. Під час оборони Києва потрапив у полон. Після втечі організував і очолив партизанський загін у с. Липки.

Загинув 19 червня 1942 р.

Нагороджений медаллю “За оборону Києва” (посмертно).

Належав до літературних організацій “Молодняк”, “Лочаф”. Автор збірок “Наркому рапорт” (1933), “В дорозі” (1934), “Моя любов (1936), “Багатство” (1938), “Сила земна” (1940), “Поезії” (1946), “Жита красуються” (1947), “Вибрані поезії” (1950, 1952, 1956, 1967, 1979).

Документи до фонду Шпака М.І. надходили до ЦДАМЛМ України з 11 серпня 1980 р. по 4 березня 2010 р. Передавали їх на зберігання: Горбатенко-Шпак З.К., Мельничук Б.Д., Лебединська Т.М. (дочка поета) та Булах Г.М.

Із документів, що надходили протягом 1980 – 1981 рр., сформовано опис № 1 на 49 од. зб. за 1924 – 1980 рр. До опису подається детальна біографія поета.

Із документів, що надходили протягом 1989 – 2005 рр., сформовано опис № 2 на 31 од. зб. за 1944 – 2004 рр. Опис складається з п’яти розділів: “Творчі матеріали Шпака М.І.”, “Документи про Шпака М.І.”, “Зображувальні документи Шпака М.І.”, “Документи членів родини Шпака М.І.” і “Документи, що відклались у фонді”.

Розділ творчих матеріалів, містить незначний об’єм документів.

Другий розділ містить документи, що характеризують життя і творчість поета (характеристика, біографічні довідки, дипломи, спогади статті та ін.

У третьому розділі містяться фотографії членів родини фондоутворювача.

Четвертий розділ містить рецензію Денисенка Г.І. на рукопис книги Гриба К.К. “За Унавою – партизани”, в якій описується діяльність партизанського загону Шпака М.І. під час ВВВ. Цей розділ також містить документи, що висвітлюють історію роду Шпака М.І.

Документи у розділах і підрозділах опису систематизовано за хронологією, листування – за абеткою прізвищ адресатів та кореспондентів.

Фізичний стан документів задовільний.

Передмову склала:

головний спеціаліст відділу
довідкового апарату та обліку документів

Л.О. Рожкова

Список скорочень

б/д	без дати
ВВВ	Велика Вітчизняна війна
газ.	газета
журн.	журнал
ім.	імені
ін.	інші
комп.	комп'ютерний
м.	місто
маш.	машинопис
р.	рік
рук.	рукрпис
СПУ	Спілка письменників України
СРСР	Союз Радянських Соціалістичних Республік

Іменний покажчик

Од. зб.

Андрєєв Б.	15
Воскрекасенко С.І.	11
Горбатенко _ Шпак З.К., дружина	5, 9, 13, 18, 23, 24
Грабовський В.Б.	12, 27
Гриб К.К.	14, 22, 30
Денисенко Г.І.	30
Канівець В.В.	28
Козак В.У.	10
Косарик Д.М.	22
Кругляк Ю.М.	13
Маркушевський П.	14
Мельничук Б.Д.	2, 10
Недошитко Н.	11
Очеретний О.Д.	8, 9
Рильський М.Т.	15
Сєверов П.Ф.	15
Степанюк – Смирнова З.А.	12
Усенко П.М.	13
Шпаківський М.І., брат	20, 21, 25, 26, 29
Шпаківський О.К., брат	29

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора ЦДАМЛІМ України
_____ Т.М. Малярчук
14.02.2013 р.

ФОНД № 784

Шпак Микола
(справжнє ім'я і прізвище –
Шпаківський Микола Іполітович,
псевдонім –Пилип Комашка)
(1909 – 1942)
український поет

ОПИС № 2
справ постійного зберігання

1944 - 2004
(крайні дати документів)

Надходження згідно з актами:

№ 46 від 21.03.1989, № 38 від 24.05.2001, № 4 від 04.03.2004,
№ 17 від 08.06.2004, № 11 від 15.03.2005, № 4 від 04.03.2010.

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	При- мітки
1.	І. Творчі документи Шпака М.І. «І півні знов співають...». Уривок із невстановленого вірша, надрукованого на аркуші з календаря за 1971 р. Друк.	б/д	1	1	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Примітки
2.	«Ти хотіла сина». Музичний твір для чоловічого голосу в супроводі фортепіано. Слова Шпака М.І., музика Мельничука Б.Д. Рук., ротопронт.	б/д	1	8	
II. Документи про Шпака М.І.					
3.	Автор невстановлений. Посмертна характеристика на Шпака М.І. Чорновий варіант. Маш. з правкою.	б/д	1	2	
4.	Біографічна та бібліографічна довідки Шпака М.І. Варіанти. Маш. з правкою.	б/д	2	6	
* * *					
5.	Договори із видавництвами «Укрдержвидав», «Художня література» та ін. про видання творів Шпака М.І. за підписом правонаступниці автора Горбатенко-Шпак З.К., дружини Шпака М.І.	31 січня 1945 – 8 серпня 1979	13	21	
6.	Дипломи Лауреата Міжнародної премій ім. Гулака-Артемівського С.С., присуджені Шпаку М.І. посмертно за активну партизанську боротьбу проти фашизму в роки ВВВ, високу професійну майстерність та ін.	9 травня, 2 червня 1997	2	4	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Примітки
	* * *				
7.	«Назавжди воїном лишусь!» Буклет про життя і творчість Шпака М.І. з рекомендованим списком творів поета та літератури про нього. Друк.	1978	1	7	
8.	Очеретний О.Д. «Вірність і зрада (Серце поета)». Програма вистави, прем'єра якої відбулася на сцені Житомирського українського музично-драматичного театру ім.Івана Кочерги. На програмі містяться автографи акторів. Рук., друк.	19 березня 1987	1	2	
9.	Очеретний О.Д. «Серце поета». Драма, присвячена партизанській діяльності Шпака М.І. На аркуші № 1 міститься дарчий напис Очеретного О.Д. Горбатенко-Шпак З.К., дружині Шпака М.І. Рук., вирізка з журн. «Райдуга».	5 грудня 1987	1	23	
	* * *				
10.	«Стежина Шпака». Музичний твір для соліста і вокального ансамблю в супроводі фортепіано. Слова Козака В.У., музика Мельничука Б. Рук., ротопронт.	1975	1	3	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	При-мітки
	Статті				
11.	Воскресенка С.І. «Він чесно йшов...», Недошитко Н. «Не слова, а серця почуття». Про життя та творчість Шпака М.І. Маш. з правкою, ксерокопія вирізки із газ. «Житичі».	1968, листопад 2003	2	5	
12.	Грабовський В.Б. «Творення легенди». Стаття-дослідження про почуття Шпака М.І. до Степанюк-Смирної З.А. у часи партизанської діяльності поета. Комп. набір, ксерокопія.	[13 лютого 1999]	1	12	
13.	Усенко П.М. Вступна стаття до збірки творів Шпака М.І., упорядкованої та підготовленої Горбатенко – Шпак З.К. та Кругляком Ю.М., виданої видавництвом «Дніпро» у 1979 р. Маш. з правкою.	б/д	1	1	
	* * *				
14.	Гриб К.К. «Викарбуваний навічно», Маркушевський П. «З мужнім гартком комсомолу». [Нариси] про підпільну діяльність Шпака М.І. у роки ВВВ. Вирізки із журн. «Вітчизна».	жовтень 1972, червень 1979	2	10	
	* * *				
15.	Северов П.Ф. «Лирические встречи». Спогади про Андреева Б., Рильського М.Т., Шпака М.І. та ін. митців. Вирізка із журн. «Радуга».	червень 1967	1	11	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Примітки
	* * *				
16.	Альбоми з газетними вирізками, у яких іде мова про Шпака М.І., підібраними, вклеїними та прокоментованими невстановленою особою. Рук., друк.	1967 – 1989	2	185	
	Документи про вшанування пам'яті Шпака М.І.				
17.	Витяги з протоколів засідань Секретаріату Правління СПУ та кафедри української літератури Житомирського державного педагогічного інституту ім. Івана Франка про вшанування пам'яті та організацію заходів до ювілеїв поета. Рук., маш.	3 березня 1952, 19 грудня 1978	2	2	
18.	Листування Горбатенко – Шпак З.К. з установами та організаціями щодо увіковічення пам'яті її чоловіка Шпака М.І.	7 січня 1954 – 7 грудня 1988	18	24	
19.	Запрошення Українського республіканського будинку літераторів, Житомирського державного педагогічного інституту ім. Івана Франка та ін. установ на концерти та творчі вечори з нагоди ювілейних дат та вшанування пам'яті Шпака М.І. Друк.	20 лютого 1979 – 18 лютого 1989	6	29	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Примітки
	III. Зображувальні документи				
20.	Особиста фотографія Шпаківського М.І., брата Шпака М.І. Фотокопія.	1944	1	1	
21.	Фотографія Шпаківського М.І., брата Шпака М.І., із сестрою Вікторією та з невстановленими особами. Фотокопія.	1948	1	1	
	* * *				
22.	Фотографія Гриба К.К., Косарика Д.М. та ін. осіб під час обговорення документальної повісті Гриба К.К. «За Уною – партизани», яке проходило у залі Республіканського будинка літераторів (м. Київ).	21 жовтня 1983	1	1	
	IV. Матеріали членів родини Шпака М.І.				
23.	Лист невстановленої особи до Горбатенко-Шпак З.К., дружини поета.	30 березня 1987	1	1	
	* * *				
24.	Листування Горбатенко – Шпак З.К. з установами та організаціями щодо успадкування авторських прав на творчість Шпака М.І. та з ін. господарсько-майнових питань.	7 січня 1946 – 15 лютого 1989	8	8	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Примітки
	Документи Шпаківського М.І., брата Шпака М.І.				
25.	Шпаківський М.І. «Згадую піхоту і рідну роту...», «Стародавній рід Шпаковичів – Шпаківських». Статті про історію власного роду. Ксерокопії, вирізки з газ. «Житичі», «Нове життя».	20 червня 2001 – червень 2004	6	4	
	* * *				
26.	Свідоцтво про народження Шпаківського М.І. Ксерокопія (завірена 10.04.1980).	б/д	1	1	
	Листи Шпаківського М.І.				
27.	Грабовському В.Б.	6 березня 1978	1	2	
28.	Канівцю В.В.	7 березня 1978	1	2	
	* * *				
29.	Архівна довідка, видана Державним архівом Хмельницької області про реабілітацію Шпаківського О.К. та Шпаківського М.І., братів Шпака М.І. Ксерокопія.	26 грудня 2002	1	1	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк.	Примітки
	V. Документи, що відклались у фонді				
30.	Денисенко Г.І. Рецензія на рукопис книги Гриба К.К. «За Унавою – партизани», в якій описується діяльність партизанського загону Шпака М.І. під час ВВВ. Копія. Маш.	25 листопада 1974	1	6	
31.	Програма концерту майстрів мистецтв і художніх колективів Ордена Леніна Житомирської області, присвяченого 60-річчю утворення СРСР.	2 – 4 липня 1982	1	4	

В даний опис № 2 з № 1 по № 31 внесено 31 (тридцять одну) одиницю зберігання – 83 (вісімдесят три) документа на 391 (трьохстах дев'яносто одному) аркуші.

Опис склала:
головний спеціаліст
14.02.2013 р.

Л.О. Рожкова

СХВАЛЕНО
Протокол ЕПК № 2
від 14.02.2013 р.

Прийнято на державне зберігання до архіву-музею 31 (тридцять одну) одиницю зберігання – 83 (вісімдесят три) документа на 391 (трьохстах дев'яносто одному) аркуші.

Документи передала:
головний спеціаліст
22.02.2013 р.

Л.О. Рожкова

Документи прийняла:
головний спеціаліст
22.02.2013 р.

Т. М. Снежкова

Додаток 1
до опису 2
фонду 784

Список літератури
переданої до ЦДАМЛМ України згідно з актами
№ 17 від 08.06.2004, № 11 від 15.03.2005, № 4 від 04.03.2010.

№№ п.п.	Автор і назва	Кільк. прим.	Інв. №	При- мітки
1.	Бринский А. По ту сторону фронта. – Горький : Горьк. кн. изд-во, 1959.	1	56908	
2.	Гофштейн Д. Вибрані поезії. – К.: Дніпро, 1965.	1	56910	
3.	Гриб К. Митя – партизан. – М.: Малыш, 1972.	1	56911	
4.	Гриб К. Назустріч юності. – К.: Веселка, 1980.	1	56912	
5.	Гриб К. Подарунок командира. – К.: Веселка, 1987.	1	56913	
6.	Дітковський М., Павлов О. Житомирський обласний краєзнавчий музей : Путівник. – К.: Політвидав, 1975.	1	56930	
7.	До последнего дыхания : Стихи советских поэтов, павших в Великой Отечественной войне. – М.: Правда, 1985.	1	56923	
8.	Добрий чародій : Українські літературні казки. – Львів : Каменяр, 1991.	1	56922	

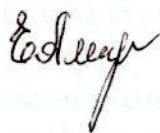
№№ п.п.	Автор і назва	Кільк. прим.	Інв. №	При- мітки
9.	Забашта Л. Відлуння тривожних доріг : Вірші. – К.: Рад. письменник, 1985.	1	56924	
10.	Київ : Енциклопедичний довідник. – К.: УРЕ, 1981.	1	56909	
11.	Козак Я. Адам і Єва : Роман. – К.: Дніпро, 1986.	1	56921	
12.	Козланюк П. Мандрівники : Повість – казка. – Львів : Вільна Україна, 1946.	1	56920	
13.	Козланюк П. Оповідання Івана Клена. – К.: ДВХЛ, 1950	1	56919	
14.	Козланюк П. Путешественники : Повесть – сказка. – Львов : Кн.-журн. Изд.-во, 1958.	1	56918	
15.	Корюн М. Срібна зурна : Вірші. – К.: Веселка, 1974.	1	56925	
16.	Кульська І. Дружня ланка. – К.: Молодь, 1951.	1	56906	
17.	Кульська І. Між росяного листя : Вірші. – К.: ДДВ, 1958.	1	56905	
18.	Кульская И. Солнечный дождь. – М.: Детская литература, 1979.	1	56929	

№№ п.п.	Автор і назва	Кільк. прим.	Інв. №	При- мітки
19.	Кульська І. Хоровод чудних пригод : Вірші. – К.: Веселка, 1979.	1	56904	
20.	Лебединська Т. Пам'ятні місця Т.Г. Шевченка у Санкт-Петербурзі. – К.: Б. в., 1994.	1	59053	
21.	Лебединская Т. Санкт-Петербург и Украина XVIII – XX вв.: Историко-библиографический словарь. – СПБ.: ИОВ РАО, 2002.	1	59054	
22.	Маркушевський Петро Трохимович : Бібліографічний покажчик. – Одеса : Одес. держ. ун-т, 1989.	1	56928	
23.	Маркушевский П. Поэзия борьбы. – Одесса : Одес. госуд. ун-т, 1958.	1	56927	
24.	Маркушевский П. Украинские советские поэты – участники партизанской борьбы периода Великой Отечественной войны Советского Союза. – Житомир: Житом. госуд.пед.ин-т, 1952	1	56926	
25.	Наш Воскрекас : Статті і спогади про С. Воскрекасенка. – К.: Рад. письменник, 1990.	1	56917	
26.	Омельченко П. Там, де міст із сталі. – К.: Рад. письменник, 1976.	1	56916	
27.	Опанасюк О. Четверо вышли в дорогу : Повість. – К.: Веселка, 1979.	1	56915	

№№ п.п.	Автор і назва	Кільк. прим.	Інв. №	При- мітки
28.	Оріон золотий : Любовна лірика українських поетів. – К.: Молодь, 1986.	1	56914	
29.	Осадчук П. Пряма мова : Поезії. – К.: Рал. письменник, 1984.	1	56903	
30.	Проценко Л. Київський некрополь : Путівник. – К.: Укр. письменник, 1994.	1	56907	
31.	Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : Збірка наукових праць у двох частинах : Ч. 1., № 11. – К.: Ін-т історії, 2004.	1	57119	

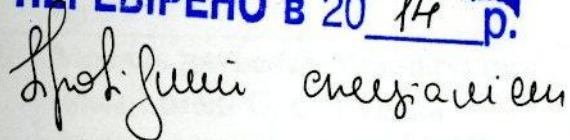
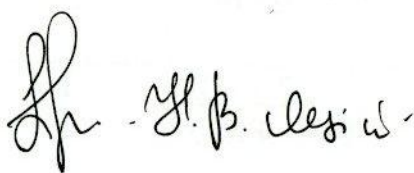
Всього до списку внесено 31 (тридцять одну) назву літератури у 31 (тридцяти одному) примірнику з № 1 по № 31.

Список склала:
10.02.2013.

О.С. Алексеєнко
зав. сектором друкованих видань

ПЕРЕВІРЕНО в 20 14 р.

Перелік
музейних предметів, переданих до ЦДАМЛМ України
згідно актів №38 від 24.05.2001р., №17 від 08.06.2004р.

№ п/п	Назва предмета, короткий опис, дата	Кількість предметів	Інвентарний №	Примітка
1	2	3	4	5
1	Іменний значок "Микола Шпак. 70 років". Зображення поета, розкрита книга і гілка дерева. 1979р.	1	<u>КН- 9195</u> ОМЗ- 918	
2	Керамічна ваза для квітів. 1930-ті рр..	1	<u>КН- 9196</u> КМ-231	
3	Шахи в коробці. 1930-ті рр..	1	<u>КН- 9197</u> ДР- 329	
4	Футляр для зберігання окулярів. 1930-ті рр..	1	<u>КН- 9198</u> Р-1092	
5	Статуетка "О. С. Пушкін". Гіпс. 1930-ті рр..	1	<u>КН- 9199</u> Ск-120	
6	Стіл письмовий, двотумбовий, з шухлядками, який належав поету М. Шпаку. 1930-ті рр..	1	<u>КН- 9200</u> Мб.- 95	
7	Робоче крісло з підлокітниками поета М. Шпака. 1930-ті рр..	1	<u>КН- 9201</u> Мб.- 96	
8	Шафи книжкові з розсувними скляними дверцятами. 1930-ті рр..	2	<u>КН- 9202/1-2</u> Мб.- 97/1-2	
9	Медаль лауреата Міжнародної премії імені С. С. Гулака – Артемовського поету М. Шпаку за високу професійну майстерність. б/д	1	<u>КН – 9379</u> ОМЗ - 940	

Всього до переліку внесено 10 (десять) музейних предметів з № 1 по № 9

Перелік уклав:
Начальник відділу використання
інформації документів
20.02.2013р.

В. М. Шепелюк